

Muzica rațiunii

Test de antrenament la limba română

Clasa a IV-a

Era o zi caldă de la începutul lui septembrie. Nori mari și albi rătăceau pe cerul albastru, purtați de vânt. Val intră plin de voieșie în pădure și hoinări vreme îndelungată pe cărarea moale așternută cu cetină, la umbra verde și adâncă a frunzișului, privind trunchiurile groase ale copacilor, de pe care se prelingea, aurie, rășina. Colindă astfel fără țintă, cântând și fluierând, până ce se împiedică din nebăgare de seamă de o buturugă aflată în mijlocul potecii.

— Te rog să fii mai atent, era să mă calci pe lăbuță, rosti buturuga cu glas somnoros.

Val tresări uimit și se dădu un pas înapoi. Ce fel de buturugă era aceea care vorbea și se lăuda că are lăbuțe? Băiatul se frecă la ochi și privi din nou buturuga. Aceasta se mișcă ușurel spre el.

— Nu te teme, nu mușc. Broaștele-țeptoase nu au obiceiul să muște copiii.

— O broască-țeptoasă? șopti Val, apropiindu-se.

De aproape se vedeau limpede plăcile carapacei, dure și mari cât niște farfurii, precum și capul cenușiu, cu pete galbene al straniei făpturi.

— O broască-țeptoasă vorbitoare? adăugă el, mai mult uluit decât speriat.

— Nu trebuie să te miri atât. E drept că suntem un soi rar și nu ne arătăm oricui, dar din când în când se-ntâmplă să ne lăsăm descoperite. Pe tine te-am mai văzut pe-aici și te cunosc, ești Val. Mai toate animalele din pădure te știu și se bucură când te zăresc. Ai inimă bună.

Ana Alfianu, Val și Cetatea sufletelor

Note lexicale: *cetină* = ramură, creangă de brad; *rășină* = acea substanță lipicioasă pe care o găsim pe tulpina brazilor; *soi* = gen, fel.

Subiectul I (5 puncte)

1. Transcrie un cuvânt / grup de cuvinte care indică spațiul acțiunii (spațiul în care se petrec întâmplările) și un cuvânt / grup de cuvinte care indică timpul. 1p
2. Notează câte un cuvânt cu sens asemănător (sinonim) pentru cuvintele subliniate din fragmentul: Val intră plin de voieșie în pădure și hoinări vreme îndelungată pe cărarea moale. 1 p
3. Seria care cuprinde numai grupuri alcătuite din substantiv+adjectiv este: 1p
 - a) *plăcile carapacei, broască-țeptoasă, tresări uimit;*
 - b) *zi caldă, plin de voieșie, pete galbene;*
 - c) *al straniei făpturi, nori mari, cărarea moale.*
4. Ordinea părților de propoziție în enunțul *Se vedeau limpede plăcile carapacei, dure și mari.* este: 1p
 - a) predicat, complement, complement, atribut, atribut, atribut;
 - b) predicat, complement, subiect, atribut, atribut, atribut, atribut;
 - c) predicat, complement, complement, atribut, atribut, atribut.
5. 1p
 - a) Scrie un enunț în care verbul "a descoperi" să aibă alt sens decât în enunțul: *Noi nu ne arătăm oricui, dar din când în când se-ntâmplă să ne lăsăm descoperite.* (0,50p)
 - b) Rescrie corect enunțurile: V-oi hoinării mai mult prin pădure. Cunosc pe din afară m-ai toate alele și știu că nimic nu mă va speria. (0,50p)

Subiectul al II-lea (4 puncte)

- 1) Notează două idei secundare ale fragmentului. 1p
- 2) Alcătuieste, în 30 – 50 de cuvinte, un portret (o prezentare, o caracterizare) a lui Val. 2p
- 3) Continuă, cu două replici (minimum opt cuvinte fiecare), dialogul dintre broasca-țeptoasă și Val. 1p

Din oficiu: 1 punct